

»Hellre högavlönade ordinarie läkare än dyra stafettläkare«

Stoppad chef stöds av förbundet

Är det rätt att genom höga löner bemanna ordinarie distriktsläkartjänster, eller bör man tillfälligtvis fylla vakanserna med stafettläkare? Oenighet om vad som är dyrast i längden ledde till att chefen för vårdcentralerna i Östersund till slut avgick.

■ På Frösö hälsocentral som har sex läkartjänster fanns i somras bara 0,6 läkare.

– Från den första september lyckades jag få tag i två ordinarie.

Det säger läkaren Olof Englund som tidigare var verksamhetschef för Östersunds sju hälsocentraler. De nya Frösö-läkarna, som är erfarna allmänläkare, har enligt Olof Englund båda fått en grundlön på 55 000 kronor i månaden. Den ena, som också är medicinskt ledningsansvarig läkare, har dessutom ett tillägg på 10 000 kronor under två år, den andra har ett lika tidsbegränsat tillägg på 7 000 kronor.

Enligt Tommy Renström, primärvårdschef i Jämtlands läns landsting, satte Olof Englund för höga löner. En dag i höstas fick Olof Englund ett fax där det meddelades att han inte längre fick sätta löner och nyanställa. Befogenheten att anlita stafettläkare drogs inte in. Som Läkartidningen förra veckan berättade krävde den lokala läkarföreningen landstinget på skadestånd eftersom beslutet inte föregicks av förhandlingar (LT nr 3/2003).

Betalar skadestånd

Nu har landstinget gått med på att betala det skadestånd facket begärde. Men frågan kvarstår: Hur ska en hälsocentralchef agera när läkartjänsterna gapar tomma? Primärvårdschefen säger att det handlar om att vara trovärdig mot alla anställda.

– Om man ändrar grunderna väsentligt för några läkare så leder det till att vi

måste ändra lönesättningen för alla för att kunna hålla vår lönepolicy, och det blir faktiskt betydligt dyrare än att hantera stafettläkare.

Dessutom säger Tommy Renström att Olof Englund inte förankrade sina beslut hos honom innan de fattades.

– Vi måste vara överens om vilka åtgärder vi vidtar, eftersom det får prejudicerande konsekvenser för hela primärvården.

– Vi ska inte prioritera vissa hälsocentraler i förhållande till andra.

Policyn i Jämtlands läns landsting är att försöka begränsa antalet stafettläkare så långt det går. Men det får inte, enligt Tommy Renström, endast handla om pengar när man rekryterar ordinarie läkare utan måste också handla om till exempel arbetsmiljö.

Den åsikten delar Läkarförbundets ordförande Bernard Grewin, men han säger också att rekryteringssituationen kan och ska påverka lönen.

– Det är en del av vårt avtal, så det är inget konstigt för oss, säger Bernhard Grewin.

I löneavtalet för 2001 till 2005 står:

»Även förutsättningarna för att rekrytera och behålla personal påverkar löne- och anställningsvillkoren.«

Och i valet mellan högavlönade ordinarie distriktsläkare och stafettläkare är Bernhard Grewin övertygad anhängare av det förra alternativet.

– På sikt ger den ordinarie läkaren självklart förutsättningar för ett bättre patientomhändertagande med helt andra möjligheter till kontinuitet och teamarbete.

– Jag tror även att det är det ekonomiskt bästa, säger Bernhard Grewin.

23 miljoner sparas på hyrläkarstopp

■ Sedan landstinget i Östergötland i januari 2002 införde stopp för inhyrd vårdpersonal har kostnaderna nästan halverats.

I oktober 2001 kostade hyrläkare och andra inhyrda personalkategorier 53 miljoner kronor för landstinget i Östergötland, ett år senare var kostnaden 29,5 miljoner. Stoppet för användning av

hyrpersonal infördes av både ekonomiska och principiella skäl.

Trots stoppet medges fortfarande dispenser. Från årsskiftet har några vårdcentraler i länet, psykiatricentrum vid Vrinnevisjukhuset i Norrköping och närsjukvården i Finspång fått dispenser för sammanlagt ett tiotal hyrläkartjänster. (LT)

Distriktsläkaren Olof Englund var tidigare chef för Östersunds sju hälsocentraler och anställde hellre ordinarie allmänläkare än anlidade stafettläkare. Primärvårdsledningen tyckte det blev för dyrt och fråntog honom befogenheten att nyanställa och sätta lön.

– Det är mycket möjligt att det kan vara så, men då ska jag och Olof Englund vara överens om det, säger Tommy Renström.

Tar ingen strid för att komma tillbaka

Under tiden har Olof Englund avgått som verksamhetschef och jobbar nu som distriktsläkare på en av »sina« hälsocentraler. Han säger att facket gjort ett bra jobb i hans ärende och att han fått stort stöd från såväl kolleger som privatpersoner: Men landstingets hantering av frågan har han inte mycket till övers för.

– Det var en dålig, oseriös hantering, men för den skull överger jag inte landstinget eller Jämtland eller primärvården eller distriktsläkarjobbet. Tvärtom tycker jag man ska stå kvar och kämpa.

Men Olof Englund har inga ambitioner att återgå som verksamhetschef.

– Jag är inte beredd att ha Tommy Renström som chef eftersom förtroendet för hans ledarskap har sjunkit drastiskt. Så jag tar ingen strid för att komma tillbaka.

Sara Hedbäck
sara.hedback@lakartidningen.se